

Virtuositeit

Emio Greco stelt dan ook een onderzoek in naar de bewegingsmogelijkheden van zijn lichaam, vertrekkende vanuit dat lichaam zelf. 'Ik vertrek vanuit het geheugen van het lichaam. Het lichaam heeft heel je achtergrond mee: je denken en je zijn. Ze zitten in je bewegingsmotoriek.' Tegenover de ratio plaatst hij de wereld van het intuïtieve en het instinct. Hij ziet het instinct dan ook als een voorwaarde om iets nieuws te creëren: 'Het instinct is chaotisch, daar kan dan ook het nieuwe ontstaan.' De choreograaf doet een beroep op de ongecontroleerde uitpattingen van het lijf om zijn vocabularium te stofferen. Daarom doet zijn motoriek vaak dierlijk aan: Greco vertrekt vanuit driften en impulsen, die geleidelijk aan gekanaliseerd worden. Als toeschouwer krijg je hierbij soms een onbehaaglijk gevoel. Het gaat dan ook om bewegingen waarmee we liever niet geconfronteerd worden, zoals de verkrampde gelaatstreken van iemand die pijn heeft of de stuip trekkingen van een epilepsiepatiënt. Wanneer we de controle van de rede laten gaan, verkeert het lichaam in anomalie.

In *Bianco* zijn de zeven gevonden bewegingsuitingen ingekaderd in zeven scènes. Deze zijn gevoelsmatig reproduceerbaar waarbij de anomalie de stuwung veroorzaakt. Behalve bij het onderdeel 'contrôler mon corps' staat niets vast en is binnen de kadrering alles geïmproviseerd.

Ook *Rosso - Fra Cervello e Movimento*,² het vervolg op *Bianco*, vangt aan met een verkrampd lichaam. Greco ligt op zijn rug steunend met de ellebogen op het podium. De danser heeft zijn mond wijd opengetrokken alsof hij ons iets wil vertellen, maar het niet uit zijn strot krijgt. Zijn lichaam is daarbij zo uitgelicht alsof enkel de romp met hoofd en armen zijn overgebleven. Vanuit dit 'mismaakte' lijf, dat sterk in zijn bewegingsmogelijkheden lijkt beknot, vertrekt de dansvoorstelling. Als een uitlopende inktvlek beslaat Greco's dansmateriaal vervolgens steeds meer ruimte.

Zijn lichaam komt vanuit een nulpunt over-eind om uiteindelijk het volledige podium te bespelen. De zeven bewegingen van waaruit *Bianco* werd opgebouwd, worden nu in één geste doorgetrokken. Zo vertelt Scholten: 'Zeker in *Rosso* stelt Emio het lichaam in staat voor zichzelf op te komen en een dialoog aan te gaan met het verstand waarin actie volgt op reactie zonder enige vorm van gekunstelde montage. Daarbij zet Emio tegelijkertijd de borrelende chaos van instinctieve bewegingsimpulsen naar eigen hand. Dit kan hij doen doordat hij in het werkproces van *Bianco* een eigen "technique corporelle" heeft samengesteld bestaande uit de zeven bewegingsuitingen. Deze kadrering schept vrijheid: Emio weet vanwaar hij beweegt en waar naartoe hij beweegt.'

Greco kan de lichaamsexcessen nu alleen maar in banen leiden omdat hij virtuoos is. De danskunstenaar heeft elke spier onder controle. Hij heeft een klassieke balletopleiding achter de rug en dat zie je aan zijn *movimento*. De danser begon zijn opleiding echter pas op late leeftijd, waardoor zijn lichaam niet volledig in de greep kwam van de 'bewegingstiranie' van de academische techniek. Wanneer Greco het geheugen van zijn lichaam laat spreken, spreekt hij dan ook twee talen: die van het klassiek ballet en die van zijn eigen instinct. Zo begint *Fra Cervello e Movimento - bianco* letterlijk vanuit herkenbare ballethoudingen die al gauw geïroniseerd worden via tics. De klassieke ballettechniek biedt Greco echter de mogelijkheid om van zijn excessief bewegingsmateriaal entertainment te maken. De choreograaf kent voldoende bewegingstrucs om met soms eenvoudige handelingen een boeiende dansvoorstelling te creëren. Zoals de linkerhand die zich op een gegeven moment gaat verzelfstandigen en de rest van het lichaam instructies geeft. Op zich is dit een oude grap die we kennen vanuit de slapstick of het cabaret, maar Greco weet ze met zijn virtuoos lichaam nieuw leven in te blazen. 'Il faut que je vous dise que je peux contrôler mon corps et en même temps jouer avec lui.' En spelen doet hij met ons! Want uiteindelijk zijn ook de tics in mise en scène gezet (lees: ze zijn herhaalbaar geworden). Voor de kijker blijft dan ook de spanning: *L'esprit ou le corps?*

Bibliografie

Marcelle Bourgat M., *Technique de la danse*. Presses Universitaires de France, Paris, 1993.
 Myriam Van Imschoot, *Forsythe met friet*. In: *Etcetera*, jg. 15, nr. 59, 7-14, 1997.
 Theaterpublicaties vzw, Brussel.
 Paul Virilio, *Het horizon-negatief*. Duizend & Eén, Amsterdam, 1989.
 Deze tekst kon enkel tot stand komen dankzij de gesprekken met Emio Greco en Pieter C. Scholten.

1 Schoonheid en Kunst liggen volgens de schrijfster op dezelfde golflengte. Ze worden in het boekje dan ook voortdurend door mekaar geschud.
 2 *Rosso - Fra Cervello e Movimento*, zal tijdens Klapstuk 97 in première gaan. Voor de uitspraken over *Rosso* baseerde ik mij op een try-out die ik op 12 april 1997 in Amsterdam kon meemaken.